https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Abdulfaizova Durdona Ikromjon qizi
"University of economics and pedogogy" NOTM o'qituvchisi
Email: durdonaAbdulfaizova2@gmail.com

OILAVIY ZO'RAVONLIKNING IQTISODIY KO'RINISHI VA UNING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK OQIBATLARI

Annotatsiya: Ushbu maqolada oilaviy zo'ravonlikning kam tadqiq qilingan turlaridan biri bo'lgan iqtisodiy zo'ravonlikning jabrlanuvchilarga ko'rsatadigan ta'siri keng qamrovli adabiyotlar tahlili asosida o'rganildi. Tadqiqotda 2000-yildan keyingi ilmiy manbalar Arksey va O'Malleyning ko'lamli sharh metodologiyasi asosida tahlil qilindi. Natijalar iqtisodiy zo'ravonlikning faqat moliyaviy barqarorlikka emas, balki ruhiy va jismoniy salomatlikka, ota-ona va bola o'rtasidagi munosabatlarga, shuningdek hayot sifatiga sezilarli salbiy ta'sir etishini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: Iqtisodiy zo'ravonlik, oilaviy zo'ravonlik, moliyaviy barqarorlik, ruhiy salomatlik, jismoniy salomatlik, hayot sifati; ota-ona-bola munosabatlari, adabiyotlar sharhi.

Abstract: this article examined the effects of economic violence on victims, one of the few researched types of domestic violence, based on a comprehensive literature analysis. The study analyzed post-2000 scientific sources based on Arksey's and O'malley's methodology of scale commentary ation. this article examined the effects of economic violence on victims, one of the few researched types of domestic violence, based on a comprehensive literature analysis. The study analyzed post-2000 scientific sources based on Arksey's and O'malley's methodology of scale commentary. The results showed that economic abuse has a significant negative impact not only on financial stability, but also on mental and physical health, parent-child relationships, and quality of life.

Keywords: economic violence, domestic violence, financial stability, mental health, physical health, quality of life; parent-child relations, literature review.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Аннотация: В этой статье изучалось влияние экономического насилия на жертв, одного из наименее изученных видов домашнего насилия, на основе обширного анализа литературы. В исследовании были проанализированы научные источники после 2000 года, основанные на методологии масштабного обзора аркси и О'Мэлли.ннотация: В этой статье изучалось влияние экономического насилия на жертв, одного из наименее изученных видов домашнего насилия, на основе обширного анализа литературы. В исследовании были проанализированы научные источники после 2000 года, основанные на методологии масштабного обзора аркси и О'Мэлли. Результаты показали, что экономическое насилие оказывает значительное негативное влияние не только на финансовую стабильность, но и на психическое и физическое здоровье, отношения между родителями и детьми, а также на качество жизни.

Ключевые слова: экономическое насилие, домашнее насилие, финансовая стабильность, психическое здоровье, физическое здоровье, качество жизни; отношения между родителями и детьми, обзор литературы.

Kirish. Oiladagi zo‘ravonlik jamoat salomatligi uchun jiddiy muammo bo‘lib, har yili millionlab odamlarga ta’sir qiladi. Ko‘pincha bu fenomen yaqin sheriklar zo‘ravonligi sifatida tavsiflanadi. Kasalliklarni nazorat qilish va oldini olish markazlari oiladagi zo‘ravonlikni “joriy yoki sobiq hamkor yoki turmush o‘rtog‘i tomonidan jismoniy, jinsiy, psixologik zarar yoki ta’qib” sifatida belgilaydi [1].

An’anaviy tadqiqotlarda psixologik, jismoniy va jinsiy zo‘ravonlik shakllari asosiy turlar sifatida o‘rganilgan. So‘nggi yillarda esa iqtisodiy zo‘ravonlik alohida e’tibor qaratiladigan yangi tur sifatida o‘rganila boshlandi. Iqtisodiy zo‘ravonlik insonning iqtisodiy xavfsizligi va mustaqil hayot kechirish imkoniyatini cheklovchi xatti-harakatlarni o‘z ichiga oladi [2]. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, zo‘ravonlikka uchrab murojaat qilganlarning 76–99% gacha iqtisodiy zo‘ravonlikka duch keladi [2–5].

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Stylianou va hamkasblari iqtisodiy zo‘ravonlikni olti shaklga ajratadi: psixologik zo‘ravonlik, jismoniy zo‘ravonlik, jinsiy zo‘ravonlik, iqtisodiy nazorat, ish bilan bog‘liq sabotaj va iqtisodiy ekspluatatsiya [2]. Iqtisodiy ekspluatatsiya insonning moliyaviy resurslarini yoki kreditlarini yo‘q qilish yoki ulardan ruxsatsiz foydalanishni o‘z ichiga oladi [5–9]. Iqtisodiy nazorat esa bank hisoblari, kredit kartalari va boshqa aktivlarga kirishni cheklashni o‘z ichiga oladi [6, 9, 10]. Ish bilan bog‘liq sabotaj zo‘ravonlikka uchraganlarning ish yoki ta’lim faoliyatiga to‘sqinlik qilishni, ularni ish joyida bezovta qilish yoki daromad olish imkoniyatini cheklashni o‘z ichiga oladi [2, 9, 11].

Zamonaviy texnologiyalar iqtisodiy zo‘ravonlikni yanada murakkablashtiradi, chunki tajovuzkor sheriklar jismoniy aloqasiz ham turli nazorat usullarini qo‘llay oladi [12]. Iqtisodiy barqarorlik jismoniy va ruhiy salomatligi, xavfsizligi va mustaqilligi uchun muhim ijtimoiy determinant hisoblanadi. Moliyaviy zarar jabrlanuvchilarning hayot sifatini pasaytiradi, moliyaviy mustaqillikka to‘sqinlik qiladi va munosabatlarni tark etishni qiyinlashtiradi [7, 13, 14]. Iqtisodiy zo‘ravonlik bo‘yicha olib borilayotgan tadqiqotlar soni ortib bormoqda, ammo uning jabrlanuvchiga uzoq muddatli ta’siri keng qamrovli o‘rganilmagan. Shu sababli, ushbu tadqiqotning maqsadi iqtisodiy zo‘ravonlikning jabrlanuvchilarga ta’sirini keng ko‘lamli adabiyotlar orqali tahlil qilish va mavjud tadqiqotlardagi bo‘shliqlarni aniqlashdir.

Tadqiqot metodologiyasi Ushbu tadqiqotda iqtisodiy zo‘ravonlikning oiladagi zo‘ravonlikka uchraganlarga ko‘rsatadigan ta’sirini aniqlash maqsadida adabiyotlarni tahlil qilish usuli qo‘llanildi. Mazkur yondashuv mavjud ilmiy manbalarni tizimli ravishda aniqlash, tasniflash va tahlil qilish orqali mavzuning holatini baholash hamda ilmiy bo‘shliqlarni aniqlash imkonini beradi. Adabiyotlarni tanlash va tahlil qilish jarayoni Arksey va O‘Malleyning (2005) ko‘lamli sharhlar metodologiyasi bo‘yicha tavsiyalariga asoslandi.[15] Ushbu yondashuv qo‘llanilishi iqtisodiy zo‘ravonlik bo‘yicha turli kontekst va metodlar asosida olib borilgan tadqiqotlarni keng ko‘lamda qamrab olishga imkon berdi.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Adabiyotlarni qidirish bosqichida ilmiy ma’lumotlar bazalari sifatida Scopus, Web of Science, Google Scholar hamda JSTOR, PubMed va ResearchGate platformalaridan foydalanildi. Qidiruv jarayonida “economic abuse”, “financial abuse”, “intimate partner violence”, “economic control”, “financial exploitation”, “employment sabotage”, “domestic violence” kabi kalit so‘zlar qo‘llanildi. Qidiruv ingliz tilidagi ilmiy manbalar bilan chegaralandi, chunki iqtisodiy zo‘ravonlik atamasi ilmiy muomalaga asosan ingliz tilidagi adabiyotlar orqali kirib kelgan. Tanlov mezonlariga ko‘ra 2000-2024-yillar oralig‘ida chop etilgan maqolalar tahlilga kiritildi, chunki iqtisodiy zo‘ravonlik tushunchasi 2000-yildan boshlab ilmiy tadqiqotlarda faol qo‘llanila boshlangan.

Tahlil jarayoniga kiritish mezonlari sifatida quyidagi shartlar belgilandi: 1)tadqiqot iqtisodiy zo‘ravonlikni alohida tadqiq qilgan yoki IPV tarkibida tahlil qilgan bo‘lishi;

2) natijalari iqtisodiy zo‘ravonlikning shaxs, oila yoki jamiyatga ko‘rsatadigan ta’sirini yoritgan bo‘lishi. Kiritish mezonlariga mos kelmagan, mavzu bilan bevosita bog‘liq bo‘lmagan, sifatli yondashuv asosida olib borilgan, shuningdek, mavzuni nazariy yoritish bilan cheklangan maqolalar tahlildan chiqarib tashlandi.

Tanlab olingan tadqiqotlar ikki bosqichda ko‘rib chiqildi. Dastlab sarlavha, annotatsiya va kalit so‘zlar asosida mosligi baholandi, so‘ng to‘liq matn tahlil qilindi. Tadqiqotlar mazmuniga ko‘ra tematik kodlash va kategoriyalash usuli yordamida guruhlarga ajratildi. Ma’lumotlarni qayta ishlash jarayonida iqtisodiy zo‘ravonlikning ta’siri besh asosiy toifaga birlashtirildi: moliyaviy natijalar, ruhiy salomatlik, jismoniy salomatlik, ota-ona va bola bilan bog‘liq natijalar hamda hayot sifati. Sharh jarayonida qo‘shimcha ravishda tadqiqotlarning metodologik xususiyatlari ham solishtirildi. Bu turli davlatlarda qo‘llanilgan metodlarning farqlarini aniqlash hamda natijalarga ta’sir etishi mumkin bo‘lgan omillarni baholash imkonini berdi. Olingan natijalar iqtisodiy zo‘ravonlikning ilmiy adabiyotlarda yoritilish holati, ilmiy bo‘shliqlar va kelgusidagi tadqiqot yo‘nalishlarini aniqlashga yordam beradi

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Natijalar : Tadqiqot uchun turli davlatlarda olib borilgan maqolalar tanlandi. Masalan AQSH, Turkiya, Janubiy Afrika, Germaniya, Gana, Hindiston, Livan, Flippin, Iordaniya kabi davlatlarda olib borilgan tadqiqotlardan foydalanildi.

Tadqiqotlarning 7 tasida iqtisodiy zo‘ravonlik aniq aniqlanmagan. Qolganlarida iqtisodiy zo‘ravonlik ko‘pincha majburiy nazorat, munosabat yoki xatti-harakatlar orqali tavsiflangan [2, 3, 20-22,]. Tadqiqotlar iqtisodiy resurslarga kirishni cheklash, iqtisodiy xavfsizlikni buzish, moliyaviy qaramlikni oshirish va iqtisodiy o‘zini-o‘zi ta’minlash imkoniyatlarini kamaytirish kabi shakllarni o‘z ichiga oladi [2–4, 17, 20-23,].

Tadqiqot natijalari beshta toifaga ajratilgan holda o‘rganildi. Birinchisi moliyaviy natijalar hisoblanadi. Iqtisodiy zo‘ravonlik moliyaviy resurslarning pasayishi, moddiy qiyinchiliklar va moliyaviy qaramlik bilan sezilarli darajada bog‘liqdir. Moliyaviy jihatdan qiyinchiliklarga uchragan va moliyaviy qaram bo‘lgan insonlar zo‘ravonlikka uchrash ehtimoli katta bo‘ladi.

Ikkinchisi, ruhiy salomatlikka ta’siri o‘rganilgan. Depressiya, tashvish iqtisodiy zo‘ravonlik bilan eng ko‘p bog‘liq bo‘lgan ruhiy salomatlik turlari ekanligi aniqlandi. Iqtisodiy nazorat depressiya va psixologik jarohatlar bilan bog‘liq bo‘lgan.

Uchunchisi, jismoniy salomatlikdir. Tadqiqot davomida iqtisodiy zo‘ravonlik va jismoniy salomatlik o‘rtasidagi bog‘liqlik ham o‘rganilib, zo‘ravonlik bo‘yicha yosh guruhlari va tajriba turlariga qarab sezilarli farqlar aniqlangan. Masalan, yosh ayollarda jinsiy zo‘ravonlik bilan bog‘liq muammolar, kattalarda esa ruhiy jihatdan zo‘ravonlik turlari ko‘p uchraydi.

To‘rtinchisi, ota-ona va bola bilan bog‘liq natijalar. Iqtisodiy zo‘ravonlikning ota-ona va bola bilan bog‘liqlik jihatiga kelsak, turli yoshdagi bolalar bilan tadqiqotlar o‘tkazilib, iqtisodiy zo‘ravonlik ota-onalarning bola bilan munosabati va bolalarning xulq-atvoriga sezilarli ta’sir ko‘rsatganligi va iqtisodiy zo‘ravonlik bolalarni tarbiyalash, kaltaklash va tengdoshlar bilan bog‘liq zo‘ravonlik darajasini oshirishi mumkinligi aniqlangan.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

Beshinchisi, iqtisodiy zo‘ravonlikning hayot sifatiga ta’siri haqida bo‘lib, iqtisodiy zo‘ravonlik hayot sifati bilan salbiy bog‘liq bo‘ladi. Chunki moliyaviy imkoniyatlar va nazoratdan so‘ng hayot sifati sezilarli pasayganligi aniqlandi.

Natijalar shuni ko‘rsatadiki, iqtisodiy zo‘ravonlik nafaqat moliyaviy va ruhiy salomatlik, balki ota-ona-bola munosabatlari, jismoniy sog‘liq va hayot sifatiga ham sezilarli ta’sir ko‘rsatadi. Shu bilan birga, bu munosabatlar ko‘pincha boshqa ijtimoiy, madaniy va demografik faktorlar bilan vositachilik qilinadi.

Muhokama. Ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi iqtisodiy zo‘ravonlikning zo‘ravonlik qurbonlariga ta’sirini yaxshiroq tushunish uchun mavjud adabiyotlarni keng qamrovli ko‘rib chiqish edi. Ko‘rib chiqilgan adabiyotlarda iqtisodiy zo‘ravonlik va moliyaviy natijalar, ruhiy va jismoniy salomatlik, ota-onalar va bolalar natijalari, hayot sifati, jinoiy sudlovga jalb etilish kabi mavzularni o‘rganilgan. Shu bilan birga, tadqiqotlar mazmun va metodologiya jihatidan farqlangan.

Ko‘pgina tadqiqotlar iqtisodiy zo‘ravonlikning ruhiy salomatlikka ta’sirini o‘rganadi. Tadqiqotchilar iqtisodiy zo‘ravonlik depressiya, tashvish, o‘z joniga qasd qilish g‘oyalari bilan bog‘liqligini aniqladilar, bu boshqa zo‘ravonlik shakllari bilan bog‘liq natijalar bilan mos keladi. Shu bilan birga, jismoniy salomatlik natijalari kamroq o‘rganilgan va tadqiqotlar metodologiyasi turlicha bo‘lganligi sababli, umumiy xulosalar chiqarish cheklangan. Shuning uchun ham iqtisodiy zo‘ravonlikning bilvosita ta’sirini, jumladan, vositachilarni o‘rganish bo‘yicha qo‘shimcha tadqiqotlar zarur.

Iqtisodiy zo‘ravonlik jabrlanuvchilarning moliyaviy barqarorligiga bevosita zarar yetkazadi. Tadqiqotlar moliyaviy qiyinchiliklar, qarz va kredit zararini, moliyaviy resurslarga qaramlikni o‘rgangan. Iqtisodiy zo‘ravonlik oiladagi zo‘ravonlikning boshqa shakllari bilan birga sodir bo‘lganda yanada zararli ekanligi ko‘rsatildi.

Tadqiqotlarning aksariyati ayyollarga nisbatan bo‘lgan iqtisodiy zo‘ravonlikka qaratilgan. Kelajakda erkak qurbonlarga nisbatan iqtisodiy

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

zo‘ravonlik tajribasini o‘rganish zarur . Shuningdek, iqtisodiy zo‘ravonlik natijalari hayot bosqichi, ijtimoiy-iqtisodiy holat va madaniy me’yorlarga qarab farq qilishi mumkin. Shu bois, kelgusidagi tadqiqotlar turli kontekst va rivojlanish darajalariga qarab zo‘ravonlik ta’sirini o‘rganishga qaratilishi lozim.

Kelgusida o‘rganilishi kerak bo‘lgan jihatlar sifatida quyidagilarni tavsiya beramiz:

- Iqtisodiy zo‘ravonlikning murakkab tabiatini tushunish uchun vositachilar va moderatorlarni o‘rganish.
- Turli populyatsiyalar, jumlada erkak qurbonlar tajribalarini o‘rganish.
- Iqtisodiy zo‘ravonlikni bolalar va oilaning boshqa a’zolariga bilvosita ta’sirini o‘rganish.
- Iqtisodiy zo‘ravonlik va boshqa zo‘ravonlik shakllari o‘rtasidagi o‘zaro ta’sirlarni aniqlash.
- Moliyaviy barqarorlik va stress kabi keng qamrovli o‘lchovlardan foydalanib, uzoq muddatli va ko‘p o‘lchovli tadqiqotlar o‘tkazish.

Xulosa. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, iqtisodiy zo‘ravonlik butun dunyo bo‘ylab zo‘ravonlik qurbonlariga keng ko‘lamli ta’sir ko‘rsatadi, jumladan ularning moliyaviy farovonligi, ruhiy va jismoniy salomatligi sezilarli darajada zarar ko‘radi.

Ushbu ko‘lamli sharh iqtisodiy zo‘ravonlikning yaqin sherik zo‘ravonligi kontekstida shaxs, oila va jamiyatga ko‘rsatadigan ko‘p qirrali ta’sirini tahlil qilishga qaratildi. Tahlil natijalari iqtisodiy zo‘ravonlikning nafaqat moliyaviy barqarorlik, balki ruhiy va jismoniy salomatlik, ota-ona va bola munosabatlari hamda umuman hayot sifati bilan bevosita va bilvosita bog‘liqligini ko‘rsatdi. Moliyaviy zararlar, iqtisodiy qaramlik, daromadni cheklash, kreditga yetkazilgan zarar va bandlik imkoniyatlarining yo‘qotilishi iqtisodiy zo‘ravonlikning eng ko‘p uchraydigan oqibatlari sifatida namoyon bo‘ldi.

Tadqiqot natijalari iqtisodiy zo‘ravonlikning psixologik oqibatlari alohida e’tiborga molik ekanini tasdiqladi. Depressiya, tashvish, stressga chiday olmaslik,

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

o‘zini qadrsiz his qilish kabi ruhiy salomatlik buzilishlari iqtisodiy ekspluatatsiya va majburiy iqtisodiy nazorat bilan kuchli bog‘liqlikda aniqlangan.

Iqtisodiy zo‘ravonlikning oilaviy tuzilma va tarbiyaga ta’siri ham sezilarli darajada namoyon bo‘ldi. Ota-onalarning moliyaviy barqarorlikdan mahrumligi, stress ostida yashashi hamda resurslar tanqisligi bolalarning emotsional holati, xulq-atvori va ijtimoiy moslashuviga salbiy ta’sir ko‘rsatishi mumkinligi aniqlangan. Bu esa iqtisodiy zo‘ravonlikni nafaqat shaxsiy, balki avlodlararo salbiy oqibatlarga ega ijtimoiy muammo sifatida ko‘rib chiqish zarurligini ko‘rsatadi.

Tahlil shuni ko‘rsatdiki, iqtisodiy zo‘ravonlik odatda boshqa zo‘ravonlik shakllari (jismoniy, psixologik, jinsiy) bilan birga kechadi va bu holat jabrlanuvchilarga ko‘rsatadigan ta’sirni yanada kuchaytiradi. Shu bois iqtisodiy zo‘ravonlikni oiladagi zo‘ravonlikning mustaqil tarkibiy qismi sifatida ilmiy va amaliy muomalada tan olish, uni erta aniqlash va oldini olish mexanizmlarini rivojlantirish dolzarb hisoblanadi.

Umuman olganda, ushbu tadqiqot iqtisodiy zo‘ravonlikni jiddiy jamoat salomatligi, gender tengligi va oilaviy farovonlik muammosi sifatida ko‘rib chiqish zarurligini asoslaydi. Iqtisodiy zo‘ravonlikning oqibatlarini kamaytirish uchun kompleks yondashuv – huquqiy, ijtimoiy, psixologik va iqtisodiy qo‘llab-quvvatlov mexanizmlarini birlashtirgan tizimli aralashuvlar talab etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Centers for Disease Control and Prevention. Intimate partner violence. https:// www. cdc. gov/ viole ncepr event ion/ intim atepa rtner viole nce/ index. html (2020). Accessed 15 Jan 2022.

2. Adams AE, Sullivan CM, Bybee D, Greeson MR. Development of the scale of economic abuse. Violence Against Women. 2008;14(5):563–88.

3. Adams AE, Beeble ML, Gregory KA. Evidence of the construct validity of the scale of economic abuse. Violence Vict. 2015;30(3):363–76.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

4. Postmus JL, Plummer SB, McMahon S, Murshid NS, Kim MS. Under standing economic abuse in the lives of survivors. J Interpers Violence. 2012;27(3):411–30.
5. Stylianou AM, Postmus JL, McMahon S. Measuring abusive behav iors: is economic abuse a unique form of abuse? J Interpers Violence. 2013;28(16):3186–204.
6. Stylianou AM. Economic abuse within intimate partner violence: a review of the literature. Violence Vict. 2018;33:3–22.
7. Littwin A. Coerced debt: the role of consumer credit in domestic vio lence. Calif L Rev. 2012;100:951–1026.
8. Fawole OI. Economic violence to women and girls: is it receiving the necessary attention? Trauma Violence Abuse. 2008;9(3):167–77.
9. Postmus JL, Hetling A, Hoge GL. Evaluating a financial education cur riculum as an intervention to improve financial behaviors and financial well-being of survivors of domestic violence: results from a longitudinal randomized controlled study. J Consum Aff. 2015;49:250–66.
10. Sanders CK. Economic abuse in the lives of women abused by an inti mate partner: a qualitative study. Violence Against Women. 2015;21:3–29.
11. Voth Schrag RJ, Edmond T. School sabotage as a form of intimate partner violence: provider perspectives. Affilia. 2017;32(2):171–87.
12. Afrouz R. The nature, patterns and consequences of technology-facili tated domestic abuse: a scoping review. Trauma Violence Abuse. 2021. https:// doi. org/ 10. 1177/ 15248 38021 10467 52.
13. Kuhn KM. What we overlook: background checks and their implications for discrimination. Ind Organ Psychol. 2013;6(4):419–23.
14. Littwin A. Escaping battered credit: a proposal for repairing credit reports damaged by domestic violence. U Pa L Rev. 2013;161:363–429.
15. Arksey H, O'Malley L. Scoping studies: towards a methodological frame work. Int J Soc Res Methodol. 2005;8:19–32.

https://wordlyknowledge.uz/index.php/gpble
Qabul qilingan sana: 07.12.2025
Nashr etilgan sana: 30.01.2026

16. Tricco AC, Lillie E, Zarin W, O'Brien KK, Colquhoun H, Levac D, et al. PRISMA extension for scoping reviews (PRISMA-ScR): checklist and expla nation. Ann Intern Med. 2018;169(7):467–73.

17. Postmus JL, Hoge GL, Breckenridge J, Sharp-Jeffs N, Chung D. Economic abuse as an invisible form of domestic violence: a multicountry review. Trauma Violence Abuse. 2020;21(2):261–83.

18. Yau JHY, Wong JYH, Fong DYT. Economic abuse as a form of intimate partner violence: a literature review of the instruments and mental well being outcomes. Violence Vict. 2021;36(4):479–92.

19. Rodgers M, Sowden A, Petticrew M, Arai L, Roberts H, Britten N, et al. Testing methodological guidance on the conduct of narrative synthesis in systematic reviews: effectiveness of interventions to promote smoke alarm ownership and function. Evaluation. 2009;15:49–73.

20. Adams AE, Beeble ML. Intimate partner violence and psychological well being: examining the effect of economic abuse on women's quality of life. Psychol Violence. 2019;9(5):517–25.

21. Adams AE, Greeson MR, Littwin AK, Javorka M. The revised scale of eco nomic abuse (SEA2): development and initial psychometric testing of an updated measure of economic abuse in intimate relationships. Psychol Violence. 2020;10(3):268–78.

22. Adams AE, Littwin AK, Javorka M. The frequency, nature, and effects of coerced debt among a national sample of women seeking help for intimate partner violence. Violence Against Women. 2020;26(11):1324–42.

23. Antai D, Oke A, Braithwaite P, Lopez GB. The effect of economic, physical, and psychological abuse on mental health: a population-based study of women in the Philippines. Int J Family Med. 2014;2014:1–11